

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/46/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011201118
Dátum vydania rozhodnutia:	12.12.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1011201118.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: KUNZO s.r.o., so sídlom Šancová 36, Bratislava, IČO: 35 842 423, zastúpenej JUDr. Karolom Žirkom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom v Turčianskych Tepliciach, ul. SNP č. 514/122, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Drieňová 22, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-OZP-2011/012154-2 z 9. mája 2011, o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/112/2011-61 z 10. júla 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/112/2011-61 z 10. júla 2012 p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením postupom podľa § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP“) v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP žalobkyňu nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd uviedol, že pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je potrebné, aby na strane účastníka, ktorý je povinný zaplatiť súdny poplatok, boli kumulatívne splnené dve podmienky, a to jednak skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, a tiež musí byť oslobodenie odôvodnené pomermi účastníka. Poukázal na to, že ide predovšetkým o majetkové práva a u fyzickej osoby aj o sociálne, rodinné a zdravotné pomery, odôvodňujúce záver, že účastník nie je schopný splniť poplatkovú povinnosť, alebo že takéto plnenie od neho nemožno spravodlivo žiadať a upozornil na to, že v prípade žalobkyne by však priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov viedlo k neprípustnému prenášaní jeho podnikateľského rizika na štát. Majúc za to, že žalobkyňu nemožno podrobiť rovnakému spôsobu posudzovania majetkových pomerov ako sociálne slabú fyzickú osobu, ktorá nevlastní žiaden majetok väčšieho rozsahu poukázal na to, že žalobkyňa ako právnická osoba - podnikateľ vykonáva činnosť, pri ktorej podnikateľ podstupuje riziko, že jeho konanie môže viesť i k strate, pričom okolnosti, že podnikateľ nie je pri svojej podnikateľskej činnosti úspešný a nedosahuje zisk, že má pohľadávky po

lehote splatnosti, alebo že v dôsledku neúspešného podnikania v minulosti sa ocitol v nepriaznivej finančnej situácii, nemôžu byť dôvodmi pre oslobodenie od súdnych poplatkov dodajúc, že pomery žalobkyne ako právnickej osoby by odôvodňovali oslobodenie od súdnych poplatkov, pokiaľ by sa dostala do ťaživej situácie z dôvodov, ktoré neboli v príčinnej súvislosti s jeho podnikaním, napr. z dôvodu vyššej moci.

Rovnako poukázal na to, že výška príjmu konateľa žalobkyne je pre rozhodnutie o oslobodení od súdnych poplatkov irelevantná vzhľadom na to, že konateľ je od žalobkyne odlišnou osobou a nie je účastníkom tohto súdneho konania.

Taktiež za irelevantnú označil aj právnu úpravu, na ktorú poukazovala žalobkyňa, nakoľko v danom prípade nejde ani o vec výkonu rozhodnutí a exekúcie na vymáhanie pohľadávok zo súdnych a notárskych poplatkov, ani ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ale o konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti OSP dodajúc, že žalobkyňa je obchodnou spoločnosťou podľa Obchodného zákonníka, ktorej účelom je dosahovanie zisku, teda ide o iný účel ako ochrana prírody, a preto nie je ekologickou organizáciou.

Proti uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa s poukazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Namietala, že napadnuté uznesenie je vnútorne rozporné a nepreskúmateľné, nakoľko krajský súd v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 OSP bez dostatočného odôvodnenia rozhodol, že žalobkyňa nie je ekologickou organizáciou a zároveň poukázala na to, že jej hlavnou činnosťou je odchov živočíchov, ktorých prežitie vo voľnej prírode je ohrozené, a že spĺňa podmienku ustanovenú v § 138 ods. 1 OSP. Ďalej namietala, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu právnu formou spoločnosti, ako prekážkou pre oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. nemá oporu v čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd dodajúc, že hmotnoprávne posúdenie návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov nemá oporu v dôkaze - výpise z obchodného registra, ktorý má súd prvého stupňa k dispozícii. Tvrdila, že nesprávna aplikácia zákona č. 71/1992 Zb. má za následok porušenie legitímneho očakávania účastníka konania, že princíp legality - viazanosti súdnej moci zákonom č. 71/1992 Zb. bude zo strany súdu prvého stupňa rešpektovaný. Vo svojom odvolaní poukázala na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech.

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-OZP-2011/012154-2 z 9. mája 2011, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Obvodného úradu Bratislava, odbor živnostenského podnikania č. OŽP-A/2011/00203/Z70 z 28. februára 2011, na základe ktorého bola žalobkyni uložená podľa § 65a ods. 2 písm. e) živnostenského zákona pokuta vo výške 200 eur za porušenie povinností a podmienok ustanovených v § 17 ods. 6 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Podľa § 138 ods. 1 OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto piatej časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Z ustanovenia § 138 ods. 1 OSP vyplýva, že pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada k celkovým majetkovým pomerom žiadateľa, k výške súdneho poplatku i k povahe

uplatňovaného nároku. Pre posúdenie dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je tiež rozhodujúce, či účastník svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni svoje práva.

Podľa Položky 10 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch účinného do 30. septembra 2012 súdny poplatok z návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia verejnej správy na základe žaloby je 66 eur.

Podľa § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 71/1992 Zb. od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach výkonu rozhodnutí a exekúcie na vymáhanie pohľadávok zo súdnych a notárskych poplatkov, z peňažných trestov, pokút a trov konania vymáhaných štátom.

Podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. od poplatku sú oslobodené nadácie a charitatívne, humanitárne, ekologické organizácie a združenia pôsobiace na ochranu spotrebiteľov.

Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce jednak majetkové pomery účastníka konania, ako aj výška súdneho poplatku.

Pokiaľ sa žalobkyňa, tak v návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku, ako aj v odvolaní proti uzneseniu krajského súdu dovoľovala aplikácie ustanovení § 4 ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch je potrebné stotožniť sa s právnou argumentáciou súdu prvého stupňa, že v danom prípade sa jedná o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu na základe žaloby podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, teda nie o konanie spadajúce do vecného oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch a rovnako, že žalobkyňa nie je ekologickou organizáciou na účely osobného oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. c), nakoľko sa nejedná o nadáciu, občianske združenie alebo inú neziskovú organizáciu, ale o podnikateľa podľa § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka.

Taktiež je potrebné súhlasiť s právnym názorom krajského súdu, že príjem konateľa žalobkyne je na posúdenie podmienok potrebných pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov bezvýznamný, nakoľko relevantnou skutočnosťou je majetková situácia žalobkyne, ktorá podľa aktuálneho výpisu z obchodného registra nie je ani v likvidácii, ani v konkurze, z čoho vyplýva, že nie je predĺžená.

Okrem majetkovej situácie žalobkyne je na účely rozhodnutia súdu o priznaní, resp. nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, a to najmä pre posúdenie či výška súdneho poplatku vo vzťahu k majetkovej situácii účastníka konania nie je spôsobilou obmedziť účastníkovi konania prístup k súdu, rozhodujúca aj výška súdneho poplatku, ktorá v danom prípade nie je pre žalobkyňu ohrozujúcou v tom smere, že by jej zabránila v jej prístupe k súdu (podľa položky 10 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov účinného do 30. septembra 2012 je v danom konaní výška súdneho poplatku určená sumou 66 eur).

Najvyšší súd zaoberajúc sa tiež námietkou žalobkyne poukazujúcou na nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia nevzhliadol jej relevanciu, keďže z uznesenia krajského súdu je zjavné na základe akých relevantných skutočností rozhodol.

Z vyššie uvedených dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/112/2011-61 z 10. júla 2012 postupom podľa § 250ja ods. 3 vety druhej OSP a § 219 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.